

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Julius' 19-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Béts.

Ó Cs. K. Felsőége kegyelmesen méltóztatott *Rénát* ó Cs. Fő Hertzegségénél *Cammerariusi* hivatalban lévő *Eszterházy Mihály* urat, ezen hivatalában is meghágyván, a' Cs. K. Udvari Közönséges Kamaránál fizetés nélkül való Udvari Secretariussá nevezni, 's néki ezen rangot az 1813-ik esztendő Mártiusának 12-dik napjától fogva, különös kegyelmességéből megadni.

Nagy Britannia.

A' *Minerva* nevű hajó *Bengalából* Febr. 29-dikén evezvén-el, Jun. 29-dikén kötött ki *Brightonhoz*. Aprilisben *Sz. Helena* mellett evezvén-el oda kikötött. Az útasok, a' kik ezen hajón Napkeleti Indiából Európába jöttek, többire mind látnak Bonapartét, ki is friss jó egészségben lévén, minnyájokat legnagyobb illendőséggel fogadta. Legkisebb nehézség nélkül bébótsátotta őket minnyájokat magához, 's egy szó panaszt sem hallott a' szájából senki. Beszélgetés közben semmi *interessans* dolog elő nem fordult, melynek azzal vetett véget Bonaparte, hogy jó útát kívánt az útasoknak Anglia felé.

Abbol a' *Victory* nevű Lineahajóból, mellyen *Nelson* mint Admirális ülni szokott volt, egy darab fát kivágtak, és többákpikst tsinálnak belőlle a' két új házas *Princz'*, úgymint a' *Princz Koburg* és a' *Gloucesteri Hertzeg'* számára.

A' *Sommersetshirei vidékekről* kedvelten támadásokat illető hírek érkeztek Londonba, mellyek a' *Bathi* környékeken,

Frome és *Laughborough* nevű helységekben ütettek ki. *Frommében* még a' vidéki lovasságot is visszanyomta vala már a' larmázó sokaság, 's a' vezér tisztet megsebesítette. Egy *Dragonyosokkal* álló isoport verte végezetre szélyel a' támadókat. *Loughboroughban* sok szövő és egyéb féle maschinákat össze rontottak a' nyughatatlanok. A' *Bathban* őrizeten álló lovasság parantsolatot kapott, hogy fogjon fegyvert.

Erre a' támadásra a' krumplinak valamivel való megdrágulása szolgáltatott okot. Oberster *Wikham* az a' tiszt a' ki megsebesedett, 7 vagy 8 lovas katonákkal egygyütt. Kövel sebesítették meg őket.

Junius' 22-dikén írta a' *Bristoli újság*, hogy ott az azelőtt való éjjel nagy ijedséget okoztak a' lármatrombitászó és a' férevertett harangok, a' melyre egy *Trowbridgéből* oda küldetett és segítséget kérő posta adta az alkalmatosságot, minthogy a' sokaság ott is összereregelve már sok tsint követett vala el, és néhány fabrikát össze rontott. A' katonaság azonközben még azon éjjel kiment *Bristolból* a' larmázók ellen, 's őket eloszlatván a' tsendességet helyre állította.

Irlandiában a' *Clare* nevű Grófságban még meg nem szüntek a' népnek nyughatatlan mozgásai.

Írtuk, hogy azok az öt bűnösök, a' kik *Elyben* halálra ítéltettek 's meg is öletettek, a' tónlötzben halálok' órája előtt egy írást készítettek legyen. Ez az írás ily érzékeny kifejezésekből áll: —

„Mi, a' ti szegény, szerentsetlen és szenvedő teremestársaitok, engedelmet kérünk arra, hogy halálunk előtt, annak az ítélletételnek igazságos volta felől, a' melly minket az általunk elkövetett erőszakoskodásokért halálra kárhoztatott, a' közönség' előtt utolsó vallást tehessünk, reménlvén, hogy ez, mind azokra nézve, a' kik minket látnak, vagy felállunk hallanak, a' hasonló tselekedetekről való megintés gyanánt fog szolgálni. Mi megismerjük a' mi bűneinket átaljában, 's azokért tiszta szívvel bocsánatot kérünk az istentől, hathatósan reménlvén, hogy a' Mindenható nekünk, a' Megváltónak véghetetlen érdemeiért, a' mi drága és halhatatlan lelkünket kegyelmesen magához fogja venni, ha szintén mi annak idvességéről gondoskodni éppen ezen utolsó szempillantatig elmúlattuk is; hathatósan eszékelvén a' Mindenhatónak, hogy a' jelenlévő életben minden szenvedéseinket reánk kibotsátván, bennünket a' jövő életben mind azoktól oltalmazzon meg. Mi minnyajotokat megintünk, hogy azokat a' bűnöket kerüljétek el, a' mellyek bennünket erre a' helyre hoztak. —

„Minden hitetlenséget és bünt. Kerüljétek, kivált a' szitkozódást, részegeskedést, a' vasárnapnak megrontását, és ne mellőzzétek gyalázatosan a' ti lelketek' idvezítésére szolgáló kegyelem' eszközeit, mellyek a' Kristus' érdemei által szereztettek. Legnagyobb sürgetéssel ajánljuk, hogy a' közönséges istentiszteleteken, kivált vasárnapokon, megjelenjétek. Kérésünk által kényszerítjük minden barátainkat és ismerőseinket, hogy bűneiknek megbánását ne halaszszák halálos ágyokig, hogy az isten, a' kit egészséges és erős állapotjokban elmellőztek, mint minden másoknak is, a' kik idvességeket elmellőzik, hozzájuk is így ne szolljon: Minthogy én benneteket kivlak, és ti nem akartok; én kiterjesztem kezeimet, és ti arra semmit nem ügyeltek; tanátlásaimat füleitek mellett elhótsátjátok, 's fenytékeimmel nem gondoltok: én is

nevetek a' ti veszedelmeteknek idején, 's tsu-follak benneteket mikor a' félelemnek ideje eljő. —

„Dennis. Beamis. South. Crow. Har-ley.

Londonban Bektive nevű fiatal Lordot 10,000 font Sterlingre (valami 110,000 forint) büntetett az ítélőszék Jun. 29-dikén, azért, hogy Lord Beresford Tamás Györgynek feleségével olyan esmeretséget folytatott, a' mellyet tilalmaznak a' törvények.

Az úgy nevezett Déli tengeren nagyon foganatos volt az Anglus Missionariusok' munkája. Otaheite mellett Eymeo szigetén mind megtérítették a' lakosokat a' kereszténységre. A' pogány papok magok özszeégették bálványaikat. Több mint 600 fiatalok járnak iskolába a' Missionariusokhoz.

Julius' 1-ső napján nagy udvarlás lévén a' Régens Princznel, Lord Wellington is, a' ki ezen napokban Párisból Londonba vette útját, jelen volt ezen udvarlásban, 's két óráig tartó audientzián volt a' Princznel, melly után a' hadi Cancellariába ment. Az udvarlás után titkos tanács tartatott, melyben most legelőször jelent meg Princz Koburg, 's ekkor tette-le a' szokott hitet is. — (Ezen tikkely mellé, ott, a' hol Wellingtonrol van szó, azt a' megjegyzést teszük némely újságiróink, hogy a' Londoni Kurir, a' maga Julius' 1-ső napján kiadott darabjában, az ő Párisi (noha némelykor igen bizontalan) levelezői után egy igen rettenetes özszeesküvésnek kitudódásáról készell, melly által arra az irtóztatóságra lett volna a' czélzás, hogy Junius' 25-dikén éjjel Hertzeg Wellington Párisban a' maga szállásán fényes bált adván, 's itt a' Királyi familia is jelen lévén, ezen alkalmatossággal, velle egygyütt az egész Királyi familia a' levegőbe felvettettessék. Megigérte a' nevezett Kurir' levelezője, hogy közelebbről bővebb tudósítást fog ezen tárgy felől tenni).

Lord *Exmouth*, mint az újabb levelek erősítik, újabb rendeléseket kapott, melyek szerént egy hadi hajós sereggel, a mely 5 Linea és több könnyű hajókból áll, a Középtengerre ismét vissza fog evezni; hogy az Algirai tolvaj Fejedelmet, a velle való alkudozas helyett, inkább letkézze-meg. — A *Globe* nevű Anglus újság szerént ez a Lord *Exmouth* igen nevezetes jelentéseket vitt Londonba az Afrikai partokra egy fő személyeránt, melyek szerént azok a fontos levelezések, melyeknek nem soká lejendő kihirdettetése felől a Londoni Kurir a minap előre való ígéretet tett vala, két igen fő személyeknek egymástól lehető elválásokat illetik.

A Régens Princez Julius 2-dikán a Parlamentum házáit, egy beszéd által, tulajdon maga, bérekesztette.

Az Anglusok oly nagy számmal útoztak mostanság Frantzia országba által, hogy *Dovernél* átáljában százra tették azoknak a számát, a kik egyegy nap onnét általindúttak.

Londonban a *Tamesis* vizén nem rég? nevezetes próbát tettek sok nézőknek jelenletében egy új találmánnyal, az úgy nevezett *buvár harangal*. *Fischer* nevű ember lement velle a víznek fenekére, és egy órát töltött el a víz alatt. Egészszen meggyőzte magát a felől, hogy a találmány minden próbát kiáll, és hiba nélkül való. Mikor mindent elvégzett, jelt adott a víz fenekén, és épségben felvonatta magát a víznek színére. Későbbre még egyszer próbát tett *Fischer* ugyan ezen maschinával 27 lábnyom mélyesű vízben, de már most két matrózoknak 's magának a buvárharang készítőjének *Popének* társaságában. Mind ezek fél óráig jártak a víz fenekén elé 's hátra legkisebb alkalmatlanságnak érzése nélkül. A maschinára egy úgy nevezett ökörszem van alkalmaztatva, melynek segedelmével minden tárgyakat tisztán meg lehet esmerni a víz alatt. Egy vas lajtorját hoztak fel magok-

kal a víz fenekéről, melynek, mint látszott, régen kellett ott heverni. Mikor valamelly jelt akartak adni, csak a harang oldalát ütötték meg egy kalapátsal, melynek hangját jól meghallották a vizen kívül levők.

A Párisi békesség után sok olyan többpiksiszt vittek Frantzia országból Angliába által, melyeknek némelyikén, külső vagy belső fenekén, külömbkülömb botránkozató figurák szemléltettek. Ezen botránkozás-kövének elbárittatása végett Londouban egy botos ellen pert indítottak, azért, hogy két ilyen piksisnek eladásán, melyek között egygyiket 30, a másikat 60 garason adta vala el, rajta érték, 's 110 forint bírságfizetésre 's egy hónapi fogságra ítélték, pedig igen szegény le-gény.

T i r o l i s .

A *Salzburgi* közonséges levelekben Julius 6-dikán iratik, hogy, mint sok más országokból jövő tudósítások panaszolknak az időnek kedvetlen járásáról; úgy még mind addig azon vidékeken sem volt semmi nyár; az esső a térségeken; a hó pedig a hegyeken majd minden nap esett. Az úgy nevezett apró gabona, milyenek a búza, árpa, zab, és rozs, jól mutaták magoknak, hanem még ezeknek is szép napok kívántattak, hogy megérhessenek; a mi pedig a nagyobb gabonát illeti, melynek itt a kukurizát (törökbuzá) nevezik, ez úgy elkészt, hogy ennek elkészülhetéséhez 's megéréséhez semmi reménség nem lévén, ezt a gazdák sok helyeken kitepték, a marhával megetették; 's haritskat (bajdenát) vetettek helyébe. —

Cseh Ország.

Cseh Országban a tavasz kezdetén igen szomorúak voltak az emberek, mivel az őszi vetés nem nagy reménységet mutatott a bő aratásra, és ha úgy maradt volna, közép szerű is alig lett volna; de Május hónapja, melynek ugyan első fele hideg volt, de második fele, az Isteni Gondvisel-

lés után, úgy meg javította, hogy ha az Isten valami veszedelmet rá nem ereszt, és meg tartja, mind az őszi, mind a' tavaszi életre nézve, bő aratást reménylünk.

A' szőlő közép szerű terméssel bisztat Melnik körül, gyümölts ez idén nintsen. — Ezen Juniusnak 14-dik napjától fogva minden nap nagy zápor esők járnak, mely miatt a' szénát nem takaríthatják, pedig az idén a' rétek gazdagok fűvekkel.

Orosz Birodalom.

Különös, hogy Európának délrefekvőbb részein még ma is a' kedvetlen hideg napokért panaszolkodnak az emberek; az Orosz birodalomból érkező tudósításokban ellenben még a' Petersburgi vidékekről is az iratik, hogy ott a' Juniusi napok szép melegek és szárazok, 's minden oda való termések legszebb virágzásban voltak. A' Reaumur' mérőze, árnyékban, 20 grádusú középmeleget mutatott. Így van a' dolog ezen birodalomnak több más részein is, mint több helyekről érkezett tudósítások bizonyítják.

Dánia.

A' *Dániai* tudósítások nem dítsekesznek azokkal a' Juniusi meleg napokkal, melyek az idén az *Orosz* birodalomban jártak. Még *János* napjakor nem lehetett ért epret kapni a' *Dániai* kertekben, melyhez hasonlóra nem emlékeznek a' lakosok.

Dániában kedvetlenséggel tapasztalják az önnön magok' gyilkosainak szaporodását. Hiteles számbavétel mutatja, hogy 1765-től fogva 1790-ig 181—1790-től fogva 1795-tig 209—1795-től fogva 1800-zig 261—és 1800-tól fogva 1805-tig 319 ember ölte-meg ott maga magát. Ily mértékben nevezedett ezeknek száma azóta is.

Olasz Ország.

Junius' 30-dikán reggel elutozott vala a' Pármai Hertzezné, sub incognito, *Modenába*, *Maria Beatriz* & Királyi Hertzegeasszonyának költsönös meglátására, ki is ugyan azon hónapnak 25-dik napján & Császári Hertzegeasszonyágát Pármában

meglátogatta vala. *Modenábol* még azon éjjel vissza indúlt a' Csász. Hertzegeasszony *Párma* felé.

A' *Pármai* újság nemigaznak lenni nyilatkoztatja azt a' hírt, mellyet a' *Luganói* újság a' Pármai Hertzeznének Bétsbé lejendő útozásáról elterjesztett vala.

Frantzia Ország.

Generális *Wilsonnak* a' felesége egy darabig terhes betegségben lévén, az Országlószék megengedte vala *Wilsonnak*, hogy a' fogházból a' betegnek szállására kimehessen 's ott is maradhasson, oly feltétel alatt, hogy megígéri, hogy azon háza, melyben a' felesége fekszik, kívül nem fog menni. *Wilsonné* már meggyógyult, és *Wilson* azonnal önként vissza mint a' fogházba: hanem a' folyó *Julius*' 24-dikén már különben is elvégződik az é három hónapi fogsága.

Corbeilben egy templomnak a' Kántorját három hónapi fogságra és 50 Frankbirságfizetésre ítélte az odavaló ítélőszék, azért, hogy a' templomban így énekelt: *Domine salvum fac imperatorem* (a' regem helyett).

Folytatása az 1816-béli Patrióták' perének: —

Junius' 18-dikán egy orvosi bizonyoságtételnek feiolvastatásán kezdődött az ülés, melly arrol tett nyilatkoztatást, hogy *Pleigniernek* semmi baja nints: ki is ehezképpett előhozattatván, az Elölülő által minden módon sürgettetett, hogy kevés szókkal adja elő, hogy mi volt légyen a' plánuma. Minden következés, így szollott az Elöl Ülő valamely előre való fundamentumot tessen-fel; a' ki egy proklamátziót készít, melynek értelme egészen világos; a' ki egy kerülő írásban (a' *Notában*) a' Bourbonok' kioltatásáról beszéll: annak lehetetlen valami plánumának nem lenni. — *Pleignier* azt felelvén, hogy neki semmi plánuma nem volt, kérte a' bírakat, hogy egy írást olvasson-fel, melyben miu-

denek előfordúlnak, a' miket ő tselekedett. — Pleignier már tette volt még egyszer ezt a' projektumot, hanem a' törvényfolyás' rendje ellen való dolog lévén az, hogy az alatt, míg valamely bűnösnek kikérdezte-tése tart, írott előadások olvastassanak-fel, tehát nem lehetett teljesíteni a' kívánságát. Az egygyik Esküdt azonközben azt mondván, hogy az Elöl Ülő az írást vegye-el 's elolvassváu, hagyja-ki a' mi a' bűnösnek védelmére szolgál, a' tupa dologt pedig mondj-a-elő belőlle. Ez meg is történt, 's az írás' főbb foglalata ennyiben állott: Engemet a' Király' élete ellen való öszszeesküvéssel vádolnak, én azonközben semmi egyéb valást nem tehetek, hanem hogy a' proklamátziót tsináltam, és azt Carboneau leírta. Hogy én az előkikérdeztesben azt mondtam, hogy ő részese volt a' dolognak, e' tsak azért történt, hogy az elmém zürzavarban volt, és az én emlékezetem igen rövid. Carbonneau és Tolleron semmik ebben az egész szeremséiben historiában. Az én egész kívánságom tsak az, hogy feleségemmel és gyermekeimmel egygyűit szabadságot kaphassak a' Frantzia országbol való eltávoztatásra. Vajha ez az áldozattétel meggyőzné az Országlószeket a' felől, hogy én neki ártani soha nem akartam. Szánakozást érdemek inkább mind gyaláztatást. — A' Kir. Prokurator erre azt a' megjegyzést tévén, hogy Pleignier fontos dolgokat szándékszik felfedezni, ez e'képpen szollott: — *Jaj Uraim, ha én ezekről beszelleni akarok, így nekem tsak a' Királyal lehet beszelleni.* —

Tolleron behívattatván ilyen vallást tett: Én semmi részt nem vettem az öszszeesküvésben, tsak egy Szabad Kőmivesi vagy Demokratai petsétet metzettem vízmérték (három szegletű) figurában. Mikor azt kívánta Carbonneau, hogy ajánljak neki valamely nyomtatót, én Renaudiert ajánlottam neki, ki az *interregnum* alatt a' revolúzió: éackeket nyomtatta; de a' kínkiek nem tettvén azért, hogy igen szegény

lévén, őket béárulhatná, tehát ekkor *Charles* javasoltam nekik, a' ki által Carnot dolgoztatott volt Ministerkorában's a' ki következőképpen az ő részire is tartozott. *Charles* elébb vonogatta, de azután reá vette magát. *Carbonneau* nekem szüntelenül a' Pleignier' fő rangú czimborássairól 's egy nagy Hatalmasság által való segítettéséről beszéllett: hanem későre tsakugyan tudtomra adta, hogy tsak egyedül Pleignier légyen a' társaság' feje. E' szerént te engem' ugyan szép historiába vontál belé, így feleltem én; de szerentsémre nem tettem benne egyebet, hanem tsak egy petsétet metzettem, a' melly semmit sem jelent. — Az én állapotom más, így felelt *Carbonneau*, 's éppen ezért akarok valamely komédiás társaságba lépni. — Egyéberánt, így végezte szavait Tolleron büszkehangon, én harmintz esztendő ember vagyok, a' revolúziónal egyebet nem esmerek, gyermekémetől fogva nem tanultam egyebet, hanem tsak a' Monarkhiai Országlástól való irítóaszt. — Itt félbe szakasztotta Tolleront az Elöl-Ülő, azt mondván, hogy ha így beszél, veszedelemnek örvényébe ejti magát. — Tolleron: Én, úgymond, tsak gyermekémbéli gondolkodásom módjáról szollottam. Ha a' Királynak viszatérését örömmel nem szemlélttem, a' természet szerént való dolog volt; az ablakaimat behajgálták 's magamat *Bonapartistának* tsufoltak, azért, hogy azokat meg nem világosítottam, pedig nem világosíthattam meg, mert nem voltam otthon. — Elöl-Ülő: Tehát ablakainak behajgáltatásáért a' Thüллерia' kastélyán akarta bosszúját állani? — Tolleron: Hogy a' Thüллерia' kastélyának felvettetésére legyen célzás, én azt nem gondoltam; tsak azt gondoltam, hogy ez is olyan revolúzió leszen, a' milyeneket mi 25 esztendőknék eltelése alatt ily sokakat láttunk.

Charles előállítatván így beszéllett: Hozzám egy esmereden hozta már kiszedve a' proklamátziónak egygyik tábláját egy Car-

bonneautól való czédulával egygyütt, oly kéressel, hogy azt nyomatassanak ki. Ezen ezt tselekedni nem akarván, a' táblát ismét bépakkoltam, megpetséreltem, és *Lefrankot* (az építőmestert) kértem, hogy vigye el azt Pleignierhez. *Lefrank* tehát nem tudhatta, hogy mi van a' pakétba. — *Carbonneau*: Betületeimre erőssítem, hogy az igazságtól csak akkor térék-el, mikor azt látom, hogy az által elvadtokat; bajtársaimnak feloldoztatását, véghez viheteim, ha mindjárt éietemre kerülne is. — *Lefrank* megszollíttatván az *Élő Új* által, hogy egy Építőmesterlétire ugyan hogy avathatta magát ezen dologba; nem tudja-e mit tegyen egy revolúziós munkába avatkozni? *Lefrank* így felelt: Nincs nekem ezen emberekhez semmi közöm; csak *Charlest* akarom, eránt viseltető barátságból, a' proklamátziónak kinyomatásától eltartóztami, így elegyedtem a' dologba; az én dolgom a' *Hydraulica*, most is hasznos machináltaláltam-fel. — (Folytatása a' jövő árkusban követhetik.)

Addig is, még ezen processusnak leírását elvégezhetjük, most még azt említjük, hogy az ítélet ezen bűnös Patriótákra Jul. 7-dikén kimondatott, és ennyiben áll: *Pleignier*, *Carbonneau*, és *Tolleron* halálra ítéltettek. Egy ingben, mezitláb', és fekete posztóval bétakart fővel, a' vesztő helyre kivitetnek, 's az ott felállítatva lévő vesztő, alkotmányon a' népeleőt állanak mind

addig, míg az ítélet felolvastatik; az után jobb kezek elvágattatván végezette a' gillotina által az életét a' halálra által mondítottatnak. — *Charles*, *Pikar* *tré*, *Lefrank*, *Desbaunes*, *Dervin*, *Lebrün*, *Variz*, *Lascaux*, deportáltatnak. — *Oszere Henrik* 8, *Oszere Jakab* 5, *Sour* *tré* 10, *Descubes* 10, *Gonneau* 10, *Bonnassier* (az öreg) 8, *Bonnassier* (a' fiu) 6, és *Pailipp* 10, esztendőre fenytő házbéli fogságra vitetnek, 's az oda való bévitetetés előtt, egy óráig a' pellengéren állanak. — *Cartier* 5 esztendőig való fogságra, 50 Frank bírságfizetésre ítéltetett; ezenkívül 2 esztendő alatt fizetésének egyharmadát is elveszti. — Azok, a' kik fenytőházba vitetnek, onadt való kijöveleek után 1000 Frank *Cautziót* tartoznak letenni. — A' processusra való költséget általjában minnyájak megfizették. — Feloldoztattak: *Bellaguet*, *Oszere Emanuel*, *Dietrich*, *Lejeune*, *Houzeau*, *Garnier*, *Planszon*...

T u d ó s í t á s .

Az Alábbirtnál egy egész Typografia' felállítására való mindenféle, jó 's többnyire új Görög betűk, valamint szép új kóta-betűk is matritzekkel egygyütt, találtatnak oltsó árron eladni, vagy más kopott 's haszonvehetetlen betűkkel el-tserélui.

Béts, Juliusban 1816.

Ns: *Haykul Antal*,
priv. Typografus; lakik
a' városban, Katzensteig
Nro. 518.

Julius 16-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltóczédulában 277 7/8 forintot — egy Császári aranyért 12 fl. 54 kr. — egy Hollandus Aranyért 13 fl. 6 krt.
Jul. 17-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltóczédulában 280 7/5 forintot. — egy Császári aranyért 13 fl. 2 kr. — egy Hollandus aranyért — fl. — krt.
Jul. 18-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltóczédulában 179 5/8 fl. — egy Császári aranyért 13 fl. 2 kr. — egy Hollandus aranyért 13 fl. 12 kr. adtak.
Megjegyzés. — Mikor a' Császár vagy Hollandus arany' betse feltéttelve nintsen, csak azt jelenti, hogy akkor az olyan aranypénz nem fordult elő a' Bőrsében. Akkor nem volt vásárlója.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten Julius' 13 - dik napján költ levelekben ezeket írják: —

Nálunk a' Medárd napja után következett 40 napok a' köztartás szerint tsakugyan kissébb nagyobb esőzésekkel multak. Tegnapelőit nagy dörgés és jégeső volt.

Pest, Báts, és Fehér Vármegyékben a' Búza hol többet hol kevesebbet megromlott a' télen által: de a' tavaszi vetés igen szép. Gömör Vármegyében a' Búza is igen jó. — Abaujban majd eső sem volt: noha a' szomszéd tájakon inkább a' tiszta idő ritka. Ugyan Ungvár és Beregh Vármegyékben a' tavasz és nyár' eleje sok és ártalmas esőkkel mult el.

Beszterezén még Aprilis 25-ikén meghalt az ottani Káptalannak igen érdemes Tagja, Fő Tisztel. *Benedikt Domonkos* Lector Ur, kinek szelid indulatja, 's mindegyként való nyájas maga viselete közönséges szeretet; messze terjedő tudománya, 's éles elméje nagy tiszteletet szerzett. —

Rosnyón Fő Tisztelendő *Bárdy Adám* Prépost Urat, már 80 esztendő's férfiút, Ó Felsége Pharai Püspöki titullussal tisztelt meg. Fő Tiszt. *Szentassy János* Ur, a' Custosi' székbe lépett, 's egyszersmind az új Püspöki Seminariumban Rectorrá, 's Theologia Professorává tétetett. *Dobiás Mátyás, Schwartz Aloiz és Pogány Albert* Plébánus Úrak tiszteletbeli Kanonokká lettek.

Szepes Várallyán Tiszt. *Hubert Antal* Unsdorfi Plébánus Ur a' Szepesi Káptalan tiszteletbeli Kanonokjává tétetett, 's ugyan ezen rangjába Mélt. és Fő Tiszt. *Cseh István* Segéd Püspök Ur által béiktattatott.

eb Nagy Szokolyból T. Tolna Vármegyében. — A' tegnapi nap, ugymint folyó Ju-

lius Hónapnak hatodik napja, vala reánk Reformáta Vallást követő N. Szokolyi Lakosokra nézve azon örvendetes nap, mellyen egy Századnak le folyta alattsoha nem történt Canonica Visitatióra Helységünkben Fő Tiszteletű és nagy Tudományú *Bátor György* Ur a' Duna melléki kerület Superintendentense megérkezett. Azon örömet és Lelki Fő Pásztorra eránt a' buzgóságtól való elragadtatását a' népnek le nem lehet írni, melly ez napon történt; mert ámbár dolog' idő volt, még is mibelyest a' nép ezt megtudta, seregenként gyülekezett a' Parochialis Ház kapuja elejébe tisztelt Fő Pásztorának látására. Dél után 5 óra tájban jel adott harangozás által a' Templomba való menetelre. Ekkor a' nép a' Parochialis Ház kapujától fogva a' Templom ajtajáig két sort formálván, ezek között a' tisztelt Superintendentens Ur Nagy Tiszteletű késerőivel, tiszta fehér ruhában felöltözött leányok által hintett virágokon a' Nép' készsokolási, és Eljen! kiáltási között a' Templomba ment, és ott a' Lelki Pásztorok és Halgatók kötelességeikről ékes és igen szívre ható beszédet tartván az Óskólat látogatameg. Más nap, ugy mint Vasárnap reggel alig virradott meg, hogy az egész nép ismét a' Parochialis Ház előtt öszszegyülekezett, és az útazását Nagy Szekelybe folytató Fő Tisztelendő Urnak kotsiját körül vette a' sok Aszszony nép, és nagy számú fehér ruhákba öltözött koszorús leányok virágokat hintve két sorral a' Helység végéig kísérték. Itt látván ezen különös buzgóságát és szeretetét a' népnek a' nagylelkű Fő Pásztor kotsijából leszállott, a' rohanva tódult népet kezei tsokolására botsátoztá és még egyszer öröm könnyeket hullatva megáldotta. Kotsija előtt, Helységünk' rendelése szerint 24 lovasok lovagoltak az egész Státió, melly 4 órányi föld.

Tudományos Dolgok.

Bétsben *Camesinánál* most jött-ki, és talál-
tatik, 1 V. Cz. forintért valamint az ő, úgy
minden más könyvárosok' boltjaikban az itt
következő című könyv: —

Historisch-politische Erläuterung
über
Banfaustalten
überhaupt,
und
über die Oesterreichische Nationalbank
insbesondere,
von E. Th. Hohler.

(Közönségesen a' Bankóintézeteknek,
's különösen az Austriai Nemzeti Bankónak
Historiai és Politikai megvilágosittatása,
Hohler Th. E. által).

Az Austriai Nemzeti Bankónak felál-
littatása által, közelébről való és igen nagy
fontosságra kap a' Bankó' minémüségéről
való tudomány nem csak mind azokra, a'
kik az Austriai Nemzeti Bankónak Rész-
sei és Aktzionáriusai, hanem általjában az
Austriai Monarkhiabeli minden Státuspol-
gárookra nézve. Erre nézve egy oly írásra,
melly a' Bankóintézeteknek minémüségét;
belső alkatását, foglalatosságainak mód-
ját, 's természetszerűen való következéseit,
mindenek által megérthetőleg megmagya-
rázná, annyival is inkább szükség vata,
hogy a' könyvkereskedőknek boltjaikban
mostan egy ilyen honnyi vagy külföldi írás
sem találtatik. A' feljebb nevezett író, már
több Politikai, 's a' közönség által közön-
séges megelegetéssel fogadtatott írásairól 's
munkáiról ditséretesen esmertetvén, magá-
ra valóta azt, hogy ezen szükségesen segíte-
ni fog, 's erről a' nemzeti industriára 's kö-
zönséges boldogságra nézve ily fontos tárgy-
ról, egy valóságos tapasztalásokon 's Stá-
tusbeli tiszta praksison fundálódó magyará-
zatot fog kiadni. Ez az írás annyival is in-
teressásabb fog lenni a' közönségre néz-

ve, hogy a' Bankó' minémüségének egész
tudományát a' Historiából vétetett valóságos
példák által fogja mindeneknek szeméik' elei-
be terjeszteni, 's érthetővé tenni. Hasznosul
és gyönyörködéssel fogják pedig ezen írást,
különösen a' kereskedők, fábrikások, és
birtokos gazdák olvasni.

Béts, Jul. 4-diken, 1816.

Jelentés a' Magyar, olvasni szerető Közön-
séghez.

Egy könyvetske került ki sajtóink alól
illy titulus alatt: *A' Delusi Filozofusnak a'
Boldogságról való beszélgetése. Egy kis Da-
rab a' Barthelemy Anacharsisából, fordítatva
Német Nyelvöböl*, mellyet az igen Tisztelt
közönségnek egész bizodalommal ajánlunk.
Az a' nagy munka, mellyből ez fordítatott,
esmeretes minden Olvasottak előtt, 's be-
teses volta tudva van; ez a' kis darab pedig
mélto jussal ajánlathatik a' többek között
az olvasni szerető Ifjúságnak, úgy mint a'
mellyben az erkölcsi jóság, 's tisztaság —
világi életünkben eleinkbe szabott köteles-
ségeknek szoros gyakorlására serkentő in-
tések, — a' Vallás multhatatlanul szüksé-
ges voltáról való szép okoskodások foglal-
tatnak-bé; mellyben a' világi lehető bold-
ogságnak elérésére mintegy út mutató-
dik. Láthatja ebben az okos ifjúság a'
bölcs régiségnek szép gondolatjait, 's tu-
dományát, 's az ebben találtató tanátso-
kat a' maga hasznára fordíthatja. Mi na-
gyobb nyereség, mint ha az ifjúi szív köte-
lességeivel megesmerkedik; azoknak tel-
lyesítésében boldogsága forrását feltalálja;
és az ifjúság' eltévelyedései ellen a' hasznos
olvasás által magát megoltalmazza? Méltó
jussal reménylhetjük, hogy a' Tisztelt Ma-
gyar Közönségnek szolgálni kész igyekeze-
tünk, ezen kis munkában számos kedvel-
lőkre fog találni, mellynek igen tsekély
ára, 45 xr

Pesten Jun. 15-dikén, 1816.

Fűskúti Landerer' Örökösei.